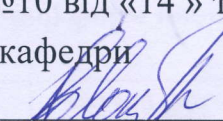

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан агробіологічного факультету

О.Л.Тонха
“ 23 ” червня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри садівництва
ім. проф. В.Л. Симиренка
Протокол №10 від «14» травня 2021 р.
В.о.завідувача кафедри

Б.М. Мазур

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КВІТНИКАРСТВО ВІДКРИТОГО І ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

спеціальність 203«Садівництво та виноградарство»

освітня програма «Садівництво та виноградарство»

факультет агробіологічний

Розробники: к.с.-г.н., доцент Шевчук Н.В., к.с.-г.н., доцент Гаврись І.Л.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан агробіологічного факультету

_____ О.Л.Тонха

“ _____ ” червня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри садівництва

ім. проф. В.Л. Симиренка

Протокол №10 від «14 » травня 2021 р.

В.о.завідувача кафедри

_____ Б.М. Мазур

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КВІТНИКАРСТВО ВІДКРИТОГО І ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

спеціальність 203«Садівництво та виноградарство»

освітня програма «Садівництво та виноградарство»

факультет агробіологічний

Розробники: к.с.-г.н., доцент Шевчук Н.В., к.с.-г.н., доцент Гаврись І.Л.

1. Опис навчальної дисципліни

Квітникарство відкритого і закритого ґрунту

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>203 «Садівництво та виноградарство»</i>	
Освітня програма	<i>«Садівництво та виноградарство»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	8 год.
Лабораторні заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	75 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Підготовка висококваліфікованих фахівців з квітникарства, що базується на сучасних досягненнях агрономічної науки і передової світової та вітчизняної виробничої практики. Для досягнення цієї мети фахівець повинен мати глибокі знання з біології, технології вирощування та розмноження квіткових рослин. У системі підготовки фахівців з садівництва та виноградарства квітникарство є їхньою складовою дисципліною.

Бурхливе сучасне садово-паркове, офісне, дачне, житлове приватне та промислове будівництво, всезростаючий інтелектуальний, естетичний рівень населення України потребують висококваліфікованих фахівців з квітникарства.

Квітникарство дає можливість задовольнити зростаючі естетичні потреби людей, виховує у зростаючого покоління любов до рідної природи, а також бережне відношення до їх багатств.

Завдання. Завданням вивчення дисципліни «Квітникарство відкритого і закритого ґрунту» на агробіологічному факультеті є якісна підготовка висококваліфікованих спеціалістів. У зв'язку з цим основними завданнями курсу квітникарства в сучасних умовах є такі:

- ознайомлення і вивчення студентами сучасних світових досягнень у галузі квітникарства;
- вивчення біологічних особливостей, агротехніки вирощування квіткових рослин в умовах відкритого і закритого ґрунту;
- вивчення способів розмноження та технологій вирощування садивного матеріалу (розсади) квіткових рослин;
- вивчення сортового складу основних квіткових рослин, які вирощуються в промислових умовах;
- ознайомлення з квітникарським дизайном, що застосовується в сучасному оформленні й зеленому будівництві;
- вивчення сучасних світових і вітчизняних наукових досягнень, щодо подовження періоду зберігання квітникарської продукції, вирощеної на зріз;
- вивчення основних вимог Держстандарту до вирощеної для реалізації квітникарської продукції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:**
  - роль вітчизняних квіткових господарств у забезпеченні квітового різноманіття;
  - напрями діяльності зарубіжних селекційних фірм, які широко проводять селекційну роботу з квітковими культурами;
  - знати сортовий склад основних квіткових рослин.
- **вміти:**
  - володіти технологіями маркетингу квіткових рослин.
  - проводити аналіз і оцінку сучасного стану селекційної роботи квіткових культур у закритому і відкритому ґрунті;
  - володіти технологіями розмноження та вирощування квіткових культур;
  - визначати ураження і пошкодження хворобами і шкідниками квіткових рослин візуально та вміти підбирати систему захисту для рослин;
  - підбирати добрива для квіткових рослин для найповнішого вираження потенціалу сорту;
  - складати і оцінювати ґрунтосуміші з підбором компонентів для них.

Фахові компетенції, які забезпечує дисципліна:

1. Знання на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства.
2. Здатність застосовувати нові підходи для аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення і самостійного вирішення проблем у професійній діяльності.
4. Уміння використовувати результати наукових досліджень щодо забезпечення інтенсивних та інших сучасних технологій, враховуючи їхні особливості та користуючись передовим досвідом їхнього впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування квіткових культур.
5. Здатність обґрунтовувати завдання досліджень, самостійно організовувати й обирати методи експериментальної роботи, інтерпретувати та представляти результати наукових експериментів, впроваджувати їх у виробництво.
6. Уміння розробити практичні рекомендації з використання результатів наукових досліджень, представити результати у формі звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень.
7. Проектно-технологічна діяльність:
  - готовність застосовувати кваліфіковані методологічні підходи до моделювання та проектування сортів, систем захисту рослин, прийомів і технологій виробництва садовини;
  - здатність використовувати інноваційні процеси в агропромисловому комплексі під час проектування та реалізації екологічно-безпечних, економічно-ефективних технологій виробництва квіткової продукції та збереження родючості ґрунтів;
  - здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ і господарств;
  - здатність забезпечити екологічну безпечність насаджень та економічну ефективність при вирощуванні квітів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	лаб.	пр.	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Квітникарство відкритого ґрунту												
Тема 1. Історія, сучасний стан та перспективи квітникарства в Україні і світі	16	2		4		10	2	1		1		
Тема 2. Класифікація та базовий асортимент квіткових культур відкритого ґрунту.	16	2		4		10	2	1		1		
Тема 3. Розмноження квіткових культур. Основні технології вирощування садивного матеріалу.	16	2		4		10	2	1		1		
Тема 4. Основи квіткової композиції та дизайну. Види квітників і принципи підбору рослин для них	14	1		3		10	2	1		1		
Разом за змістовим модулем 1	62	7		15		40	8	4		4		
Змістовий модуль 2. Квітникарство закритого ґрунту												
Тема 1. Стан квітникарства закритого ґрунту в Україні і у світі.	16	2		3		11	2	1		1		
Тема 2. Вирощування квіткової продукції в умовах керованої культури.	16	2		4		10	2	1		1		
Тема 3. Технології вирощування квіткових культур на зріз.	16	2		4		10	2	1		1		
Тема 4. Вирощування горщечкових	16	2		4		10	2	1		1		

квіткових рослин.												
Разом за змістовим модулем 2	64	8	15	41	8	4	4		4			
Усього годин	126	15	30	81	16	8		8				

4. Теми семінарських занять

Не передбачені

5. Теми лабораторних занять

Не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Насіння квіткових культур. Опис морфологічних ознак, визначення показників якості	2
2	Вегетативне розмноження квіткових культур (партикуляція, живцювання, щеплення)	2
3	Вирощування розсади квіткових рослин із насіння та зелених живців	2
4	Підготовка ділянки для закладання квітників розсадним і безрозсадним способом	2
5	Підбір культур та посів насіння на клумбах та рабатках	2
6	Садіння розсади на клумбах, рабатках, міксбодерах	2
7	Операції з догляду за рослинами, використання регуляторів росту та захисту рослин.	3
8	Класифікація квітково-декоративних рослин закритого ґрунту. Визначення декоративності	2
9	Насіння квітково-декоративних культур. Визначення схожості насіння	2
10	Вегетативне і насіннєве розмноження кімнатних рослин	2
11	Цибулинні рослини	2
12	Порівняльна характеристика якості вітчизняних та імпортованих живих зрізаних квітів у процесі зберігання	2
13	Методи подовження життя зрізаних рослин. Букети і композиції із зрізаних і сухих квітів.	1
14	Основи аранжування. Складання букетів і композицій. Оформлення інтер'єру	2
15	Методи захисту квіткових рослин від шкідників та хвороб	2
	Разом	30

7. Контрольні питання, комплект тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами (зразок)

Екзаменаційні запитання

1. Особливості вирощування півонії у відкритому ґрунті
2. Вирощування гвоздики у культивацийних спорудах

Тестові завдання різних типів

1. Розставте квіткові рослини відкритого ґрунту відповідно до груп

А. Однорічники	1. Ірис бородатий
В. Дворічники	2. Айстра китайська
С. Багаторічники	3. Сальвія блискуча
	4. Півонія лікарська
	5. Мальва (Ружа)
	6. Незабудка звичайна

2. Яким природнім вегетативним способом розмножується лілія?

1	цибулінками–дітками
2	бульбоцибулінками дітками
3	живцями
4	повітряними коренями

3. Назвіть серед перелічених однорічників холодостійку культуру

1	агератум мексиканський
2	сальвія блискуча
3	петунія гібридна
4	жоржина однорічна

4. Співставте культуру і родину?

А. Айстрові	1. айстра китайська
В. Капуцинові	2. чорнобривець прямостоячий
С. Ірисові	3. ірис бородатий
Д. Бобові	5. настурція звичайна
Е. Пасльонові	6. петунія гібридна.
	7. квасоля декоративна
	8. горошок духмяний

5. Яким способом розмножується гладіолус?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

6. Який субстрат використовують для вирощування троянди у закритому ґрунті?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

7. Оптимальна вологість повітря в умовах закритого ґрунту при вирощуванні основних квіткових культур повинна становити:

1	40-45%
2	55-70%
3	85-95%
4	35-40%

8. Для запобігання викривлення стебла у закритому ґрунті сітку ... для культур ... :

А. Використовують	1. троянда
Б. Не використовують	2. кала
	3. гвоздика
	4. гербера
	5. стреліція
	6. альстремерія

9. Вкажіть оптимальний рівень вуглекислого газу в теплиці для квіткових культур.

1	0,03 %
2	0,03-0,07 %
3	0,1-0,3 %
4	0,3-0,5 %

10. Приведіть у відповідність:

А. Троянда	1. Чайно-гібридна
Б. Кала	2. Шерцера
В. Антуріум	3. Ефіопська
	4. Ремані
	5. Флорібунда
	6. Грандіфлора
	7. Елліота

8. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття та самостійна робота. Для глибшого ознайомлення з досягненнями у квітникарстві закритого ґрунту планується виїзні екскурсії у тепличні комбінати, де вирощують квіткові культури. Також проведення лабораторних занять у НДП «Плодоовочевий сад» кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка НУБіП України

9. Форми контролю

Перевірка готовності до виконання лабораторних робіт шляхом опитування, тестові питання, модульні контрольні роботи. Підсумковий контроль у вигляді екзамену.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студентів відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл.1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 - 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 - 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 - 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 - 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 - 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$

11. Рекомендована література

Основна

1. Алиев Э.А., Гиль Л.С. Овощеводство и цветоводство защищенного грунта. – К.: Урожай, 1990. – 253 с.
2. Балабак А.Ф., Шлапак В.П., Варлащенко Л.Г. Декоративні рослини і раціональне розміщення їх на території. / Методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни «Квітникарство» для підготовки фахівців у

- аграрних вищих закладах освіти II IV рівнів акредитації - Умань, 2002. – 38 ст.
3. Білорусець Є.Ш., Гиль Л.С. та ін. Квітникарство захищеного ґрунту. – К.: Урожай, 1994. – 198 с.
  4. Бунін В.О. Квітникарство. – Л.: Світ, 1994. – 152 с.
  5. Висящева Л.В., Соколова Т.А. Промышленное цветоводство. – М.: Агропромиздат, 1991. – 368 с.
  6. Гавриць І.Л. Квітникарство закритого ґрунту. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Квітникарство закритого ґрунту» для студентів магістратури 1-го року навчання за спеціальністю 8.09010104 – Плодоовочівництво і виноградарство. – К.: НУБіП України, 2014. - 50 с.
  7. Іщук Л.П. Квітникарство: методичні вказівки до виконання лабораторно-практичних занять з дисципліни (за кредитно-модульною системою організації навчального процесу) / Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2011. – 166 с.
  8. Слепцов Ю.В. Квітникарство закритого ґрунту: навчальний посібник / Ю.В. Слепцов, Б.Є. Якубенко, В.Д. Богданова та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 300 с.
  9. Черевченко Т.М. Вигонка цветочных растений в закрытом грунте. – К.: Наукова думка, 1997. – 46 с.

Допоміжна

1. Гродзинский А.М. Декоративные растения открытого и закрытого грунта. – К.: Наукова думка, 1985.
2. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя. – К.: Урожай, 1994.
3. Мензатюк З. Український квітник: науково-популярна проза / Зірка Мензатюк. – К.: Грані-Т, 2010. – 64 с.
4. Писарев А.Е. Розы: энциклопедия / А.Е.Писарев. – М.: Эксмо, 2009. – 288 с.
5. Сироватская Л.С. и др. Азбука цветовода. – К.: Урожай, 1993.
6. Державні стандарти на квітникарську продукцію. – М. Видавництво стандартів.

13. Інформаційні ресурси

1. Журнали: «Квіти України», «Цветы», «Цветоводство»
2. <http://www.websad.ru>